

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W1KG22053	ImageGroup:	I1KG22102
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	གྲོས་མཐུན་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་ལ་ཁས་ལེན་ནམ་ཡང་མེད་པའི་བདེན་དོན་ར་སྟོང་། gros mthun don tshan bcu bdun la khas len nam yang med pa'i bden don ra sprod/
Author:	n/a
Descriptor:	n/a
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	dharamsala, h.p.
Publisher:	bod gzhung phyi dril lhan khang /
Date:	1991
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at M/S Satluj Infotech Images, E-45, Sector 27 Noida, District Gautam Buddha Nagar, U.P. 201301 via New Delhi, IN for the Tibetan Buddhist Resource Center, 150 17th st., New York, NY 10011, U.S.A 2006. Comments: 6/2015

D24637

༢༧། །བོད་གཞི་དམངས་ནས་གྲོས་མཐུན་དོན་

ཚན་བཅུ་བདུན་ཟེར་བ་ཁས་ལེན་

ནས་ཡང་མེད་པའི་བདེན་

དོན་ར་སྤྱོད།

༢༧། །བོད་གཞི་དམངས་ནས་གྲོས་མཐུན་དོན་

ཚན་བཅུ་

24637

LIBRARY OF TIBETAN WORKS & A
DHARMSALA

༢༡། །བོད་གཞུང་དམངས་ནས་གྲོས་མཐུན་དོན་

ཚན་བཅུ་བདུན་ཟེར་བ་ཁས་ལེན་

ནས་ཡང་མེད་བའི་བདེན་

དོན་ར་སྤོང།

མཐུན་པའི་བཞུགས་སྐོར་
མཐུན་པའི་བཞུགས་སྐོར་
24637

བོད་གཞི་ཁྱིལ་སྐྱོན་ཁང་ནས་སྐར་ཐང་པར་ཁང་དུ་བསྐྱུར།

Published by:

Office of Information and International Relations

Printed at:

Narthang Press, Gangchen Kyishong, Dharamsala-176219

དུ་བྱུང་བ་པོ་ཐོས་པའི་ཕྱགས་མཐུན་མིན་པའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་རྣམས་འཛམ་
 སྐྱིད་མེད་མངའ་ས་ཀྱི་མདུན་སར་ཐེར་འདོན་ར་སྟོན་བྱ་རྒྱུ་རྩོམ་ཆོ་རང་ཉིད་ཀྱི་བླ་ན་
 མེད་པའི་ལས་འགན་དང་ཐོབ་ཐང་ཞིག་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

༡) བོད་ནི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་རང་དབང་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་
 ཡིན་པ་དང་། མི་དམངས་རྣམས་ཕྱི་དངོས་པོ་དང་བྱི་ཆོགས་ཀྱི་ལམ་ཕྱགས་
 རེས་ཕྱས་ཅན་ཡིན་ཀྱང་ནང་པ་སངས་རྒྱུ་པའི་ཆོས་ཕྱགས་ཀྱི་ལྟ་སྟོན་བཟང་པོས་
 ལ་རབས་ཚུལ་མཐུན་དང་། འདོད་རྒྱུད་ཆོག་ཤེས། གཞན་ལ་འཆོ་བ་མི་
 བྱེད་པའི་ཀྱན་སྟོན་བཟང་པོའི་ཞི་བདེ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན།
 ཕྱི་མོ་ ༡༩༧༩ མོ་རྒྱ་ནག་དམར་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་གསལ་དུ་བཅུགས་མ་ཐག་མའོ་ཅེ་
 ཏུ་གིས་བོད་ལ་དཔུང་བསྟོད་ཀྱིས་བཅིངས་འགྲོལ་ཟེར་བ་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་ཚུལ་
 བཤད་དེ་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ལ་སློབ་པར་དམག་དོན་བཅོན་འཛུལ་གྱི་ཉེན་ཁ་ཆབས་ཆེ་
 ལྷགས་པར་རང་ལ་བདེན་པ་ཡོད་ཀྱང་། དཔུང་སྟོབས་ཀྱིས་དབྱ་ལ་དོ་བའི་
 གཏོང་སྟོབས་མེད་སྟབས་རྒྱལ་ཁབ་དེའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གསལ་པོར་འཁོད་
 པའི་འཛམ་སྐྱིད་མེད་མཐུན་ལྷེས་རྒྱལ་ཆོག་ལ་རྒྱ་དམར་གྱི་བཅོན་འཛུལ་འགོག་ཐབས་
 དང་། བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་བཅོན་བདག་དབང་ཡོངས་ཕྱགས་ཁས་ལེན་ཡོང་
 པའི་བདེ་སྟབས་སྟན་ཉུ་ཕྱལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་བོད་དང་འབྲེལ་ཡོད་རྒྱལ་ཁབ་
 ལ་རི་དང་། དབྱིན་རི། རྒྱ་གར། བལ་ཕྱེས་བཅས་ལ་གོང་མཆོངས་རེ་
 འདུན་དང་སྒྲགས་དྲག་ཕྱགས་ཚུད་པའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བདེན་རྒྱལ་ཡོང་བའི་འཕོད་

སྐྱལ་ཁྱེས་ཀྱང་ར་ཆེན་པོ་ལ་ལྟོང་ཟད་ཏུ་སོང་བའི་པོད་མི་དམངས་ཀྱི་གོད་ཆགས་
 ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། ཉེ་ལོར་བྱིས་མཆོས་སྐྱལ་ཁབ་ཁབ་དང་བཅས་
 པའི་གོད་ཆགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་དེར་སང་མི་ཚང་མས་ངོས་འཛིན་གསལ་པོ་
 གྲུབ་ཡོད།

༡) བྱིས་ ༡༩༧༩ ལོའི་ལོ་མཚུགས་ཏུ་མདོ་སྐད་ཡོངས་རྫོགས་
 དང་། འགོ་ལོག་ སྐྱེད་གྲྭ་མདོ་སྐྱེད་མི་མ་བརྒྱད་བྱིས་ ༡༩༥༠ ལོའི་ཟླ་ ༩
 པར་དམག་ཤྲུག་གཅིག་སྟེང་བཅོན་གེད་ཀྱིས་དར་ཅེ་མདོ་དང་། རྒྱལ་ཤར་།
 དྲེ་ཉོར་། རྩེད་གཤེ ས་ཐམ། རྒྱལ་ཐང་། འབའ། ལི་ཐང་སྐྱེ་
 བཅོན་བརྒྱུང་དང་། རྩན་ཁོག་ཏུ་ཡོད་པའི་པོད་གཞུང་གི་ལྷོག་འཕྱིན་ཁང་བཅས་
 འཕྲོག་གིས་འབྲེལ་ལམ་བཅད་དེ་དྲག་བརྒྱུད་ཤྲུགས་ཆེ་བྱེད་སྐབས་རང་ཕྱོགས་སྟུང་
 དམག་ཁག་ནས་འགོག་སྒོལ་ཅི་ཐུབ་བྱས་ཀྱང་། མང་ལྷོ་ཉུང་གིས་མ་བརྟེན་
 པར་མཐར་ཕྱི་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་པོད་གཞུང་གི་མདོ་སྐྱེད་ཤྲུགས་ལྷལ་ཆབ་
 མདོ་དྲག་པོས་བཅོན་བརྒྱུང་བྱས་ཤིང་། སྐབས་དེར་ལྷལ་དགོན་མི་དམངས་
 དང་བཅས་པར་སྐྱུག་བརྒྱལ་གིན་ཏུ་བརྒྱུག་དཀའ་བ་ཞིག་བཟོས་པ་མ་ཟད།
 'མདོ་སྐྱེད་པོད་ཞི་དྲག་ལེར་སྐྱོང་ལས་དང་བཅས་པ་རྒྱ་དམར་གྱིས་འཛིན་བརྒྱུང་
 བཅོན་འག་ཏུ་ཚུད་པ་ཤིང་། རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་གོ་སྐབས་དེ་བརྒྱུང་ཉེ་དམག་དཔོན་
 རྩང་ཆེ་མེད་ཟེར་བས་ང་པོད་ལ་པོད་གཞུང་ནས་འབྱུག་མི་བཏང་ཉེ་གི་བའི་ཕྱོགས་
 མོས་བྱེད་པར་མ་ཡོང་ན་ཁྱ་མཐུད་དྲག་གཞོན་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་གནས་བཤད་དེ་རྩིས་

ར་དང་གནོན་ཕྱགས་བརྒྱུ་པའི་འོག་དང་པོ་ནས་ཀྱང་འགྲོ་ལམ་ཞིག་འཛིན་ཆེད་
 ལས་བྱ་མེད་སྒྱུ་གཉིས་སྒྱུ་ལ་ས་ལྟ་སར་ཆེད་དུ་མངགས་ནས་ས་ཤོར་གོད་ཆགས་ཀྱི་
 གནས་ཚུལ་ལ་ཉན་ཏེ་དང་འབྲེལ་ཞི་བའི་གྲོས་མོལ་གནང་ན་དགོ་ཆོད་ཆེ་བས་འདི་
 ག་ཆ་མདོར་བྱ་དམར་དཔོན་རིགས་དང་ཞི་གྲོས་མེ་ལྷ་གཏོང་གནང་ཡོང་བའི་རེ་
 བ་ཉུས་ཡོད་པ་རེད། གཞི་རྒྱ་དེའི་གོད་དུ་བོད་ཆུ་གཉིས་ཟུར་བཞིན་རང་ས་
 རང་བརྒྱུད་ཐོག་མཆོད་ཡོན་གྱི་འབྲེལ་ལམ་ཉམས་པ་སྒྲུར་གསོ་མཛེས་མཐུན་ཡོང་
 བ་བས་སྒྱུ་ཞི་གྲོས་སྒྱུ་ཆ་བ་ཅེ་ཕྱག་ལུགས་རྒྱུ་ཕྱབ་བཟན་སྒྱུ་ལ་པོ་དང་། ཅིས་
 དཔོན་ལྷ་སྐབ་པ་དབང་ཕྱག་བདེ་ལྷན་ལས་བྱ་བཅས་པ་བསྐོ་བཞག་གིས་སྒྱུ་གར་
 གྱི་སྒྱུ་ལ་ས་ཁྲི་ལེར་སྒྱུ་དམར་གཞུང་ཆ་བ་དང་ཞི་བའི་གྲོས་མོལ་གྱི་ལྷོ་མཐུད་བྱས་
 དང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ལུས་ཀྱི་སྐབས་དེར་སྒྱུ་དམར་གཞུང་ནས་ངོ་ཆ་བྲེལ་བྱས་ཀྱིས་
 དྲག་པོའི་བཅོན་འཛུལ་དབྱང་འབྱུག་བྱས་པ་ནི་སྒྱུ་ལྱེད་བྲིམས་ཕྱགས་དང་འགལ་
 བའི་བྱ་བ་ཆ་བས་ཆེན་ཞིག་རེད།

ཇོ་དྲག་གི་དུས་སྐབས་འདིར་བོད་མི་ས་ཡ་དྲུག་གི་རེ་བཅོལ་སྒོ་
 གཏད་ཏེ་ལུས་ལྱེད་ལོར་ས་ལ་སྒྱུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལས་གཞན་སྒྱུ་ཡང་
 མེད་པ་བོད་རྒྱུངས་ལྷ་མི་ཡོངས་ནས་ངོས་འཛིན་གཅིག་མཐུན་ལ་བརྟེན་ཆེད་མ་
 མཐུན་གཅིག་དབྱངས་གཅིག་གིས་ས་ལ་སྒྱུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་བོད་
 སྒྱུ་ཁབ་ཀྱི་ཆ་བ་ལྷིད་ཕྱགས་གཉིས་ཀྱི་ཕྱག་འགན་བརྒྱུད་བཞེས་ཡོང་བའི་གསོལ་
 བ་ཕྱར་ཚུགས་སྒྱུ་བཏབ་པར་ཕྱགས་བརྒྱུད་སྤིང་སྤྲོབས་ཀྱི་གོ་ཆ་བཅོན་པོས་ཞལ་

གྱིས་བཞེས་ཏེ་རྒྱ་དམར་དང་ཞི་མོལ་སྤར་ས་རང་གནས་ཡོང་བཅས་དགོང་བཞེས་
 གྱིས་རྒྱ་དམར་གྱི་གཙོ་འཛིན་མཉེན་ཅོ་རུང་འོ་མར་བཀའ་ཡིག་ཀྱང་སྟུང་བ་དེའི་ནང་
 འཁོད་དོན། འོ་མ་ལོན་མ་སོན་དབར་པོད་རྒྱའི་འབྲེལ་ལམ་སྟུག་པོ་བྱུང་ཡང་།
 ད་ཆ་ཡུན་རང་ནས་ལས་འགན་སྒྲུབ་པར་བརྟེན་རང་འཕྲི་དབར་སྤར་གྱི་འབྲེལ་ལོ་
 བཟང་པོ་སྐྱུར་གསོ་གནང་འདོད་ཡོད་པ་དང་། པོད་དམག་འཛིན་བཟུང་བྱས་
 པ་ནམས་ཕྱིར་བསྟོག་དགོས་པ། རྒྱ་དམག་པོད་སར་བཙན་འཛུལ་བྱས་པ་
 ནམས་ཕྱིར་འབྲེན་དགོས་པ་སོགས་འཁོད་ཡོད། དེ་ནས་ང་པོད་ཀྱི་ཉེ་དོན་
 རྩར་འབྲས་མི་བཏང་ནས་ཞི་བའི་ཤོས་མོལ་གནང་རྒྱ་བྱགས་གཏན་འཁེལ་གིང་།
 ཞི་ཤོས་དེ་ནི་པོད་རྒྱ་ཡོགས་གཉིས་དབར་ཞི་བའི་སྒྲོ་ནས་བཀའ་མོལ་གནང་རྟེན་
 དམར་གྱི་བཙན་འཛུལ་འགོག་ཐབས་འབད་བརྩོན་གནང་རྒྱ་དེ་ཡིན་པ་ལས།
 རྒྱ་དམག་ཞི་བའི་སྒྲོ་ནས་པོད་ལ་བཙན་འཛུལ་གནས་སྡོད་བྱ་རྒྱ་ཁས་ལེན་ཕྱིར་རྒྱ་
 ཞིག་རྩ་བ་ནས་མིན།

༣) པོད་རྒྱའི་དབར་བཞག་པའི་ཤོས་མཐུན་དོན་ཚན་བརྩ་
 བདུན་ཟེར་བ་དེར་ཉ་སྟེ་ཞིབ་དབུད་བསྐྱར་བྱས་ན། པོད་གཞུང་གི་སྐྱུ་ཚབ་
 ནམས་ཀྱི་གནས་བབ་དེ་རང་དབང་གཏན་ནས་མེད་པའི་དཔང་རྟགས་གསལ་པོ་
 ཞིག་ཡིན། ཐོག་མར་ཤོས་མོལ་བྱ་བུལ་པོད་ས་ཆབ་མདོར་གཏན་འཁེལ་བར་
 བརྟེན་ང་པོད་ངག་དབང་འཇིགས་མེད་ནི་རྒྱ་མཉེ་འཛིན་བཟུང་བརྩོན་འོག་རུ་
 ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། པོད་གཞུང་གི་མདོ་སྟོན་གྱི་ཁཛུང་འགན་ཡོད་

གཏུ་མེན་ལེ་དང་། གཏུ་ནི་གཞོན་པ་ལིའི་ཅིས་རྩེ་སྐགས་ཆེས་མཐོའི་དཔོན་
 རིགས་ཀྱིས་སྐྱུ་ཚབ་ཆེར་གསོལ་རྟོན་བཤམས་ཏེ་དེའི་སར་སྐྱུ་ཕྱོགས་ཀྱི་འབྲུག་མི་ཆེ་
 ཡན་རྩྱུ་དོ་རྒྱུད་ལྷན་པ་བཅས་ནི་ཉ་མས་ཞིབ་ཤེད་ཆོག་པའི་དམིགས་བསལ་གནས་
 རྒྱུ་ཞིག་ཡིན། དངོས་གཞིའི་ཞི་མོལ་ཆོས་འདུ་ཐངས་དང་པོ་དེ་ཕྱི་ཆེས་ ༡༩
 ཉིན་དམག་དོན་དོ་དམ་ཁྱུ་ཡོན་ རྟོན་ཁང་ཟེར་བའི་འབྲེལ་གཏུགས་ཆོས་ཆེན་ནང་
 འཆོགས་ཤིང་། དེ་ཉིན་ང་པོ་ད་ནས་ནས་རྒྱ་དང་ཤིན་ཅང་གི་སྐྱེད་མཁུ་རྣམས་
 དབྱར་རྒྱུད་ཁྱེད་བཞིན་འདུག་པས་ ལ་ཤོང་ས་ལ་སྐྱབས་ མགོན་ཏུ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་
 པོ་དེ་ཏུ་བཞུགས་ཐབས་གནང་སྐྱེད་ཁག་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཤིང་ན། དམག་དབྱར་
 མདུན་རྒྱུད་མི་ཁྱེད་སྐྱེད་ཤིང་བ་བརྟན་ཡོད། སྐྱུ་ཕྱོགས་ཀྱི་འབྲུག་མི་གཙོ་བོ་
 ལིའི་སྐྱེད་ཉན་ཀྱིས་ཀྱང་དབྱར་ལ་དཔོངས་སྒྲིལ་ཏུ་གི་ཡིན་ཞེས་ལན་བཏབ་ཡོད།
 ཞི་ཤོས་ཆོགས་འདུ་ཐངས་གཉིས་པ་དེ་ཕྱི་ཟླ་ ༥ ཆེས་ ༡ ཉིན་འཆོགས་ཤིང་།
 རྒྱལ་པོ་དེར་ང་པོ་ད་ནས་ དབྱར་རྒྱུད་ཀྱི་གནད་དོན་དེ་ནི་འགག་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་ནན་
 ཏན་ངང་བརྟན་ཡོད་པ་དང་། ལིའི་སྐྱེད་ཉན་ཀྱིས་པོ་དེ་ཏུ་དབྱར་རྒྱུད་ཁྱེད་
 སྐྱེད་དེ་ནི་ཀྱང་དབྱར་གིས་གཏན་ལ་ཡང་པའི་ཁྱེད་ཕྱོགས་ཤིང་ཅེས་བཤད་ནས་
 ཁས་ལེན་བྱས་མེད། དེ་ལྟར་གྲོས་མོལ་གྱི་འགོ་རྒྱུགས་མ་ཐག་ནས་བཀའ་
 དབྱེད་གཏོང་མཁུ་དང་བཀའ་དབྱེད་ ཉུ་མཁུ་གྱི་རྣམ་པ་ ཞིག་ལས་འདྲ་མཉམ་
 གྱི་མངོན་རྒྱུ་ཞིག་གཏན་ནས་མཐོང་སྐྱེད་མེད། དེ་ཏུང་ལིའི་སྐྱེད་ཉན་ཀྱིས་
 པོ་དེ་ནི་ཀྱང་གོའི་མངའ་ཁོངས་ཁ་འབྲལ་དུ་མི་རུང་བའི་ཆ་ཤས་ཡིན། ཀྱང་

གོ་ཡོངས་རྫོགས་བཅེངས་འབྲེལ་གཏོང་དགོས་ཞེས་བཤད་ཡོད། ཚེགས་འདུ་
 ཐེངས་གསུམ་པ་དེ་ཕྱི་ཚེས་ ༡ གྱི་ཕྱི་ལོ་འཚོགས་ཤིང་། དེའི་སར་བོད་ཀྱི་
 རྒྱ་ཚབ་ཚོས་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་བཏོན་པའི་དོན་ཚན་བརྒྱ་ཟེར་བའི་དོན་གནད་ལ་དོ་སྣང་
 གནས་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་མ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་འགའ་
 ཞིག་ལྟེ། བོད་ཀྱི་ཕྱི་ཚོགས་ལ་མ་ཕྱགས་དེ། བོད་གཞུང་ནས་རྒྱ་བཅས་
 ཐེད་རྒྱ་ལས། རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་བཅོན་ཤིང་མགོ་གཞོན་གྱི་ཐེད་ཐབས་ལག་
 ལེན་མི་བརྟར་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་ཁ་གསལ་དགོས་པ་དང་། བོད་དམག་ནུས་
 བཅེངས་འབྲེལ་དམག་མི་ཟེར་བའི་རྒྱ་ཚད་ལ་སྐྱེད་པ་བཅོས་ཏེ་རྒྱ་ལ་མཚམས་
 རང་ལྷུང་བྱ་རྒྱ་དང་། རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་དེར་ཁ་གསལ་དང་འབྲས་ལྗོངས་ཏེ་
 གཏོང་རྒྱ་བཅས་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་འདོད་ཚུལ་བཏོན་པར། ཚེགས་འདུ་
 རྫོགས་མར་ལན་འདེབས་བྱ་རྒྱ་ལོན་ཞེས་བཤད། ཚེགས་འདུ་ཐེངས་བཞི་པ་དེ་ཕྱི་
 ཚེས་ ༡༠ ཉིན་གྱི་ཕྱི་ལོ་འཚོགས་ཤིང་། དེའི་སར་ལིའེ་ལྷུའི་རྩན་ནས་
 ཕྱི་ཚེས་ ༡ ཉིན་བོད་ཀྱི་རྒྱ་ཚབ་ཚོས་བཏོན་པའི་གནད་དོན་ལ་ལན་འདེབས་དང་
 འབྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་ནས་ཁས་ལེན་བྱས་མེད་པ་དང་། ལྷག་པར་དམག་གི་དོན་
 ལུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ཟེར་བ་འཛུགས་རྒྱུའི་གནད་དོན་ཐད་རྒྱ་ཚབ་བྲས་མཁན་ཏུང་ལུང་
 བརྟན་བརྟན་དར་ནས་ལིའེ་ལྷུའི་རྩན་ལ་དམག་གི་དོན་ལྷན་ལྷན་ཁང་ཟེར་བ་དེ་
 ག་རེ་བྱེད་མཁན་རེད་དམ་ཞེས་དོགས་འདི་བྱེད་སྐབས་ལིའེ་ལྷུའི་རྩན་ནས་དེ་ནི་
 དམག་དང་གི་ལ་བཀོད་པ་ཤིང་མཁན་རེད་ཅེས་བཅོན་ཉམས་ཆེན་པོས་བཤད་

ལྟམས། སྤབ་བརྟན་བརྟན་དར་ནས་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་གོང་དུ་རྒྱ་ལའི་ཟླ་མའི་སྤ
 དྲབ་རང་འཇུག་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། འགལ་གྱི་ཡོད་པ་མ་ཤེད་དམ་ཞེས་ན་གཤིག་
 གཙོགས་འཁེལ་གྱི་ལན་འདེབས་བྱས་པར་ཁོ་པ་ལའི་སྤའི་ཉན་གྱིས་ཁྱོ་ཉམས་དང་
 བཅས་རྒྱ་ལའི་ཟླ་མའི་དབང་ཅར་སྤྱར་པ་གོད་གཏོང་གི་མིན་ཟེར་བ་ག་པར་འདུག
 ཁྱོད་ཚོ་ཀྱང་དབྱང་དང་ཁ་སྤྱོད་ཡིན་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་ཤེད་པས། དེ་འདྲ་ཡིན་
 ན་འགྲིག་ཐབས་ཡོད་པ་མ་ཤེད། ཐོས་མཐུན་ལ་མིང་རྟགས་པ་གོད་ཀྱང་འགྲིག་
 ལ། མིང་རྟགས་མ་པ་གོད་ཀྱང་འགྲིག་ས། ཁྱོད་ཚོ་ག་དུས་ཡོག་ཀྱང་ཡོག
 ར་ཚོས་ས་མཚམས་དཔོན་དམག་ལ་སྒྲིག་འཕྲིན་གཏོང་ཐེངས་གཅིག་ཡིན།
 ཁྱོད་ཚོར་ཞི་བའི་བཅེངས་འབྲེལ་དགོས་དང་། དྲག་པོའི་བཅོམ་འབྲེལ་དགོས།
 འདམ་ཁ་གཏོང་ཞེས་འཇིགས་སྤལ་བྱས་ཡོད། སྤབ་བརྟན་བརྟན་དར་ནས་
 རས་གནས་ཚུལ་མ་ཤེས་ལྟམས་དྲིས་པ་ཡིན། གནས་ཚུལ་འདྲི་ས་མེད་པར་
 བཅོན་ཤེད་འདི་འདྲ་བྱེད་གྱི་ཡོད་ན། ཁྱོད་ཚོ་ནི་མི་དར་མ་ཤེད་ཤུགས་ཡོད་
 པ་ལྟ་བུ་ཞིག་དང་། ར་ཚོ་ནི་བྱིས་པ་ལོ་བདུན་བརྒྱད་ཅམ་ཡིན། གསོད་
 རྒྱུར་ག་ཤེ་བྱེད་ཀྱང་ཁྱོད་ཚོའི་ལག་པར་ཡོད། སྤེར་ཡོག་བྱེད་དགོས་ཟེར་ན་
 ཡོག་འཕྲོ་སྤྱི་ཡིན་ཞེས་བཤད་དེ་ཚོགས་འདུར་ཚོད་སྤེར་ཤུགས་ཆེ་བྱས་ནས་ཚོགས་
 འདུ་ཐོར་ཞིག་རྒྱ་ལོང་རྩེ་ཉིན་ཤས་ཚོགས་མ་སྤབ་པར་བྱས་ཡོད།

ཤོད་རྒྱའི་དབང་ཞི་བའི་ཐོས་མཐུན་འདྲེལ་བོད་གཞུང་གི་ཆབ་
 གྲིང་ལངས་ཁྲིགས་དང་འདྲོད་ཚུལ་ནི་ཤོད་རྒྱ་མཚོད་ཡོན་གྱི་འབྲེལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་

ཡོད་པ་གཞིར་བཞག་ བོག་བོད་ཀྱི་ཐུར་ཡོད་རང་ བཅོན་བདག་དབང་ ཁས་ལེན་
 དགོས་པ་དང་། དེ་ཕྱོད་གོ་མེན་ཏང་གིས་རྒྱལ་བཟུང་བྱས་པའི་བོད་སྡེ་དར་ཅེ་
 མདོ་ཡན་བོད་གཞུང་ལ་ཕྱིར་སློབ་ཅིས་སྤྱོད་དགོས་སྒྲུ་དང་། བོད་ཀྱི་ས་མཚན་
 ཁག་ལ་བོད་དམག་རང་གིས་བརྟན་སྲུང་བྱ་རྒྱ་སྐྱོམ་ལའོད་པའི་ཕྱོས་གཞིའི་ཟེན་
 བྱིས་ལ་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་མིག་བཟླ་གོ་བཟུར་ཅོམ་ཡང་བྱ་ཅིས་མ་བྱས་པར། ཁོ་
 པ་ཆོཾ་རང་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ཕྱོད་གཏན་འཁེལ་པའི་དོན་ཚན་རྣམས་ བཅོན་འཁེལ་ཁོ་
 ལས་གནས་གྱིས་ས་བརྟུང་པའི་གནས་ཚུལ་འོག་སྒྱ་ཆབ་ཆོས་བོད་གཞུང་ལ་བཀའ་
 རྒྱུར་ཅོམ་བྱེད་ཡོང་མེད་པར་བོད་རྒྱའི་དབང་གི་ཕྱོས་མོལ་གྱི་དོན་ཚན་ ལམ་ཅོམ་
 གཏན་འཁེལ་སྐབས་སྲུང་ཡང་རྒྱ་དམར་གཞུང་ནས་ཉ་ཉུང་མཉམ་ བཟུང་གི་རྒྱུ་ག་
 གཡོ་གཞན་ཞིག་སྤེལ་བའི། བོད་ནང་ཁུལ་གཞུང་ལྷན་གཉིས་དབང་གི་འགལ་
 པའི་ཚུད་རྒྱུ་དེ་ཕྱོས་མཐུན་གྱི་ཁོངས་སུ་བཅུག་ནས་ཕྱོས་བཟུར་བྱེད་དགོས་ཞེས་
 བཤད་པ་རེད། བོད་གཞུང་གི་སྒྱ་ཆབ་ཆོས་དེ་ནི་ང་ཆོཾ་བོད་མི་ནང་ཁུལ་གྱི་
 གནས་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ཟུར་དུ་བཀའ་མོལ་ཉུ་རྒྱ་ལས་ཕྱོས་མཐུན་ནང་འགོད་དགོས་
 དོན་མེད་པའི་གནས་ཁྱུགས་རྒྱ་མཚན་གསུངས་པའི་སྐབས་སུ། རྒྱ་དམར་
 ཕྱོགས་ནས་བྱོད་ཆོཾ་ནང་ཁུལ་གྱི་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་མ་བྱུང་ཆོཾ་ཕྱོས་མཐུན་ལ་མིང་
 རྟགས་འགོད་ཐབས་ བྲལ་བ་ རེད་ཅེས་ ཡན་ཚུན་ གཉིས་ཀྱིས་ མཁྲེགས་ བཟུང་གི་
 ཡངས་ཕྱོགས་འཛོན་ཏེ་སྲུང་ཡང་ཆོཾ་གས་འདུ་ཆོཾ་གས་མ་བྱུང་པར་ལུས་ཤིང་།
 དེར་བརྟེན་ང་བོད་ནས་དང་ནན་དང་ལྷོ་ཐག་ཆོད་པོས་དེ་འདྲ་ཡིན་ན་ཕྱོས་མཐུན་

འཛམ་ག་ལྷུང་ཀྱང་བྱ་ཐབས་ཟད་པ་ཤོད། ལྷ་ནག་གཞུང་གིས་ཁེ་སྐྱོད་ལྷོགས་
 ལྷ་ཚབ་བཞི་པོ་བདེ་འཇགས་ངང་པོད་ལ་སྐྱེལ་རྒྱལ། ང་ནི་ཆབ་མདོ་བཅིངས་
 འགྲོལ་ལྷ་ཡོན་རྟེན་ཁང་གི་ཁོངས་མི་ཡོན་པས་ ང་ཆབ་མདོར་རྒྱལ་ཅེས་ བཤད་ན་
 འགྲིག་ལ། དེ་ཅིང་ཏུ་སྔོན་ཅེས་བཤད་ན་འང་འགྲིག་གི་ཤོད་ཅེས་གསུངས་པ་
 དང་། ལས་རྒྱལ་སྐྱེལ་ཚབ་བཞི་པོར་ད་ཆ་གྲོས་མཐུན་ལ་མིང་རྟགས་འགོད་
 ཐབས་བྲལ་བས་ཁྱེད་ན་མས་པོད་ལ་ཕྱིར་ལྷག་ཐེབས་རྒྱལ། ཁྱེད་ཆོའི་བདེ་
 འཇགས་ལྷ་ནག་གཞུང་ལ་འགན་ལེན་རྒྱལ་བཤད་ཡོད། ང་རང་ནི་ཁོ་ཆོས་
 གང་ཁྱེད་དགོས་ ཟེར་བ་དེ་ རང་ཁྱེད་རྒྱ་ཤོད་ཅེས་ ཏུ་བྱག་པའི་ གསུང་རྒྱུད་ཐོན་
 ཡོད། བཀའ་མོལ་དེ་ནས་ཁོང་ཉིད་ཀྱི་རང་དབང་བྲལ་བའི་གནས་བབ་ཆང་
 མས་གསལ་པོ་མཐོང་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་ང་པོད་ལ་
 པོད་ཀྱི་དབང་ཆ་ ཆང་མ་ཡོད་པའི་ ལྷ་ཚབ་ཅེས་མངོས་རྒྱན་ ལྷ་ས་ནས་ ཡང་ཡང་
 བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཤོད། གང་ལྟར་གྲོས་མོལ་གྱི་འགོ་ནས་མཐུག་བར་པོད་ཀྱི་སྐྱེལ་
 ཚབ་ཆོར་དམའ་འབེབས་བརྟན་བཅོས་དང་། འཇགས་སྐལ་ཆོག་རྒྱུང་བྲག་པོ་
 ཁོན་བཤད་དེ་ཐ་ན་ཁོང་ཆོའི་ཆོ་སྤྲོས་ལའང་ ཉེན་ཁ་སྐྱེབས་པ་བཅས་ཇི་བྲག་གིན་
 ཏུ་ཆེ་བའི་གནས་ཚུལ་འག་པོད་གཞུང་ལ་དགོང་སྐྱོར་ཏུ་ཡོང་མེད་པར་གྲོས་མཐུན་
 ཡིག་ཆའི་ཐོག་དབང་མེད་ལག་རྟུག་རྒྱག་དགོས་པ་བཅོས་པ་ཤོད། རྒྱལ་ས་དེར་
 ང་པོད་ནས་མདོ་སྐྱེའི་ལས་ཐམ་བརྟམས་ཡོད་ཀྱང་གྲོས་མཐུན་དེ་དག་ཁྱིམ་མཐུན་
 གཉིས་མོས་ཤིག་མིན་པར་བརྟེན་ལས་ཐམ་མ་བརྒྱབ་རྟུགས་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་ དེ་ཅིང་

རང་ཏུ་གསར་བཟོས་སྒྲུག་ཏུ་བརྒྱུག་པའི་བཅོན་ཤེད་དབང་མེད་ཀྱི་མྱོས་མཐུན་
དེར་བོད་མི་དམངས་ལ་འགན་འཁུན་གང་ཡང་མེད་པ་འཛིན་སྲིད་མི་དམངས་ཀྱིས་
མཁུན་གསལ་ཡིན།

4) མྱོས་མཐུན་དོན་ཚན་བརྒྱ་བདུན་ཟེར་བ་དེར་ལགོད་ས་
ལྷུངས་མགོན་ཏུ་ལའི་སླ་མ་མཆོག་དང་། བོད་གཞུང་བཀའ་ཤིག་ནས་མས་
མཐུན་བྱང་མེད་པར་བརྟེན་སྐྱེའོ་བ་རྣམས་ལྟ་སར་འཕྱར་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་སྐྱོད་སྐྱོང་ས་ཚོགས་
འདུ་ཆེན་མོར་ལས་བཟོ་མས་ལྟན་མེད་ལྷ་དགོས་བྱུང་བར་ཚོགས་འདུས་ཉན་ཞིབ་
སྐབས་སྐྱེའོ་བ་ཚོར་རང་དབང་ལེན་ས་མ་བྱུང་བ་དང་། མྱོས་མཐུན་ལ་ལག་
རྟགས་མ་བརྒྱབ་ཆོ་བོད་ལ་ཐུ་མཐུད་དུ་གཤམ་གཤོར་གྱི་ཡིན་པ། ལྷག་པར་
སྐྱེའོ་བ་དུག་དཔུང་བཅོན་འཛུལ་བྱས་ཟིན་པ་བཅས་ལ་བརྟེན་ཐབས་ཤེས་གང་
ཡང་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་ཆགས་ཟིན་པ་རེད། ལགོད་ས་ལྷུངས་མགོན་ཏུ་
ལའི་སླ་མ་མཆོག་གི་མཛད་རྣམ་ནང་། བོད་སྐྱེའོ་བ་གི་ཆ་ཤས་ཡིན་པ་གཞི་
རྩར་བཅུང་སྟེ་བཞག་པའི་མྱོས་མཐུན་དེ་ནི་བདེན་འབྲེལ་ཙམ་པ་ནས་མིན། ཁོང་
ཚོ་གཞན་གྱི་དབང་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་མཆོད་ན་ང་དང་། ངའི་གཞུང་ལ་དྲི་བསྐྱར་
མ་བྱས་པར་ཁས་ལེན་འདི་ལྟར་བྱེད་མི་ཤིད་ཅེས་དང་། ཁོང་ཚོར་སློབ་ཉན་
བྱེད་མཐུན་མ་བྱུང་སྐབས་མཐར་དབང་མེད་ཏུ་མྱོས་མཐུན་དེར་མིང་ཡིག་བཀོད་
འདུག ཡིག་ཆ་ཁྲུངས་གཏན་ཡོད་ཆེད་དམ་ཕུག་སྒྲུག་དགོས་པར་ཁོང་ཚོས་
ཀ་ཀོར་བཙོད་སྐབས་སྐྱེའོ་བ་མི་ལེ་ཅིང་ཏུ་བོད་ཀྱི་རྟགས་ཐེལ་འདུ་བརྒྱུས་བཟོས་ཏེ་ང

མདོག་གིས་ ལུལ་ཡང་ རོལ་ལ་མཚོག་ རྣམ་ རྣམ་འཕྱར་ གང་ཡང་ བརྟན་པ་མ་
 གནང་བར་སྐམ་ཕྱིར་བྱ་བཞུགས་པ་དང་། ཆིབས་ཞབས་བཀའ་བློན་རྣམ་
 པས་ཀྱང་ དེ་རྣམ་རྣམ་འཕྱར་ བཟུང་བར་བརྟེན་ རྒྱ་དཔོན་ཁོལ་ ཉ་ལོག་ རྣམ་མི་
 འདོད་པའི་རྣམ་འཕྱར་བརྟན་ཡོད། རྒྱ་དཔོན་ཀྱང་ཅིང་ལྷ་ཉལ་ལ་འཕྱོར་
 རྣམ་ལྷིད་ཆོབ་ལྷོ་བཟང་བཀྱིས་དང་། བདེ་མཁའ་བ་རྣམ་གཉིས་མཇལ་བར་
 བཅར་ཉེ་ ཁོས་སྐད་ཆའི་ ཐོག་མར་གྲོས་མཐུན་ དོན་ཚན་བརྒྱ་བདུན་ བཞག་རྣམ་
 བོད་མེས་རྒྱལ་གཅིག་ཀྱི་ཁོད་ལྷ་ལྷུ་ལྷུ་བ་པར་བཀྱིས་བདེ་ལེགས་ཡོད་ལྷན་པར།
 ལྷིད་ཆོབ་ བདེ་མཁའ་བ་ མཚོག་རྣམ་ད་ཀྱང་ བཀའ་མོལ་མང་པོ་ ལྷ་རྒྱུ་ཡོད་ ཅེས་
 གསུངས་པ་ལས་བཀྱིས་བདེ་ལེགས་དང་ལེན་གནང་མེད། གྲོས་མཐུན་གྱི་དེབ་
 དང་མཐོ་ཚེ་རྒྱང་གི་འབྲུ་པར་ལུལ་བར་ ང་ལ་དེབ་སྤྲད་དང་ མ་སྤྲད་ཀྱི་ བྱུང་པར་
 མེད། ང་ཡོད་ཀྱིས་མ་དེབ་བརྒྱ་ལེབས་ཀྱི་ཡོད་པ་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་མེད།
 མི་དམངས་ཀྱི་ངོས་ནས་རྒྱ་དམག་ལ་དོ་གཞུ་བ་དང་། ལུ་ལྷན་རྒྱལ་བ།
 བརྟན་དུ་ཞེས་ངན་སྐྱུས་ལྷགས་ཆེ་བྱེད་པ། ལུན་འབྱེན་གྱི་ཡི་གེ་རྒྱུར་བ་སོགས་
 རོ་ཚོལ་རྣམ་འཕྱར་གསལ་པོ་བརྟན་ཡོད། ཡིན་ནའང་བོད་གཞུང་རྣམ་རང་
 ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་ལྷགས་ལ་དཀོངས་བཞེས་ཀྱིས་མཐུན་ལམ་གང་ཆེས་དཔོན་དམག་གི་
 རྩེར་ཉེ་བ་བོད་འཕྱོར་ལ་མི་ཚོག་གཉིས་ཀར་བཟའ་འབྱུག་གཟན་ཆག་དང་།
 རྟོད་གནས། ཉེར་མཁོ་བྲ་སྒྲིག་མཁོ་འདོན་སོགས་ལྷག་ལེན་གང་ལྷུ་གནང་བ་
 དང་ཆབས་ ཅིག་རྩ་བའི་བོད་ གཞུང་དམངས་ཀྱི་ འཕྲུལ་ལྷགས་ བདེ་རྩེར་གཞོད་

གཞིའི་རིགས་ མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་དམིགས་ལྷན་ བཟང་ནས་མཛོལ་ཆོལ་ མེད་པར་ཐད་
 ཀྱང་མོ་མར་སྒྱུན་བཟོད་ཀྱང་གནང་ཡོད། རྒྱ་དམར་དཔོན་རིགས་ཚོས་པོད་
 གཞུང་ལ་ཁྲིམ་མཐུན་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་ལ་བརྟེན་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་
 སློག་འཕྲིན་གཏོང་དགོས་པའི་ཚེ་འདྲེད་ཡང་ཡང་བྱས་ཀྱང་ཁྲིམ་མཐུན་ཟེར་བ་དེར་
 མས་མཐུན་མེད་སྟབས་ཉིན་འགྲངས་ཞག་ལྷན་གྱིས་ཕྱི་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༢༧ བར་
 སློག་འཕྲིན་བཏང་མེད་པ་དེ་ནི་རྒྱ་མ་འགྱུར་གསར་པོར་བརྟན་པ་ཞིག་ཡིན།
 སློག་འཕྲིན་བཏང་བ་དེ་འདྲ་བའི་རྒྱ་དམར་རང་ཉིད་ནས་བཟོས་ཏེ་ཚེ་འདྲེད་ལྷན་པར་
 བརྟེན་ མི་གནང་ཐབས་མེད་བྱུང་བ་ ཞིག་ཡིན་པ་དུས་ཚོད་ལོགས་ལ་ ཞིབ་བརྟག་
 བྱས་ན་ཤེས་བྱུང་ངེས་ཡིན།

(༦) ཕྱི་མོ་ ༡༩༥༩ ལོར་རྒྱ་ལ་སྤྱིའི་སྐྱིམས་ཞིབ་ཚོགས་པས་
 བརྟན་པའི་པོད་ཀྱི་དྲི་དོན་དང་སྐྱིམས་ལུགས་ཞེས་པའི་ཡིག་ཆའི་ནང་། ཕྱི་
 མོ་ ༡༩༥༡ ལོའི་ཁྲིམ་མཐུན་དེ་དག་བཅོན་དཔང་ལོག་བཞག་པར་བརྟེན་ཆ་
 འཛོལ་མི་འཕེར་ཞེས་པའི་རྩོད་འཇུག་བྱེད་བྱུང་། ཅེས་དང་། ཡང་ ༡༩༥༡
 ལོའི་ཁྲིམ་མཐུན་དེ་ལ་རྩོད་འཇུགས་བྱེད་བྱས་ཤིང་ཞིག་ཞིག་ཡི། ཁྲིམ་མཐུན་དེར་
 གསལ་བྱ་མིས་རྩོད་འཇུག་དགོས་པ་རྒྱལ་ས་བདལ་བཞིག་བཏང་ཟིན་པས།
 པོད་མིས་རྩོད་འཇུག་དགོས་པ་རྒྱལ་ས་རྩོད་འཇུག་དགོས་པ་མིན། ཕྱིགས་
 གཅིག་ནས་ཁྲིམ་མཐུན་དེར་གསལ་བའི་བྱེད་སྒོ་རྒྱལ་ས་འགལ་འདས་བྱུང་ན།
 ཕྱིགས་གཞན་དེས་ལག་ལེན་མི་འཕེལ་བའི་ཁྲིམ་མཐུན་དེ་ལྷན་མེད་ཏུ་གྱུར་ལུགས་

བརྗོད་དེ་མཚམས་འཛིག་བྱས་ན་འགྲིགས། གནས་དོན་དེ་རིགས་ལ་མ་འོངས་
 བྱང་མཁས་མཐུན་ཐེངས་གསུམ་བྱས་འདུག ཅེས་དང་། ཡང་ཕྱི་མི ༡༩༥༩
 ལོའི་ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༢༠ ཉིན་མ་གུ་རིར་གསར་མཁན་ཚོས་ ༡༩༥༧ ལོར་བོད་
 རྒྱལ་དབང་བཞག་པའི་གྲོས་མཐུན་ལ་ད་དུང་རྒྱས་པ་ཡོད་མེད་སྟོར་རྒྱ་ལའི་ཟླ་མར་
 བཀའ་འདྲི་ཞུས་ལན་དུ། རྒྱ་མིའི་འདོད་མོས་ལྟར་བོད་རྒྱལ་དབང་འཛིག་བཅུག་
པའི་གྲོས་མཐུན་དེ་ལ་རྒྱ་མི་རང་ངོས་ནས་ཅི་འཛིག་མ་བྱས་པར་གྲོས་མཐུན་རྒྱས་
མེད་དུ་ལྟར་པའི་ཅ་ཆ་རྒྱན་བཅོས་པ་ཤིང་། དེར་བརྟེན་ང་ཚོས་གྲོས་མཐུན་དེ་
ལ་ཅ་འཛིན་བྱེད་མི་བྱུང་། ཅེས་གསུངས་འདུག རྒྱ་ལའི་ཟླ་མས་གྲོས་མཐུན་
 དེར་ཅ་འཛིན་མེད་གསུངས་ཅེས། བོད་རང་དབང་ཁྲུང་བཞིན་གནས་ཡོད་
 ཅེས་བརྗོད་ན་འགྲིགས་ཞེས་བཀོད་འདུག །

ཡང་སྐྱ་ཞབས་མ་ཡེ་ཁལ་ སེ་ གན་ གཡན་ པ་རག་གིས་བརྒྱམས་
 པའི་བོད་ཀྱི་གནས་བབས་ཞེས་པའི་དེ་བ་ནང་། བེ་ཅིང་གི་ཕྱི་ཚོང་སྒོ་བ་གཉེར་
 ཁང་གིས་མེད་སྟོན་བྱེད་ བཞིན་པའི་རྒྱལ་ཕྱིའི་ཚོང་དོན་ ཚིངས་ཡིག་ཁག་ རྒྱ་ལའི་
 སྒོ་བ་དེ་བ་ཅིག་ནང་། མ་ཁེ་མེད་དང་། ལེ་ཉིན་རིང་ལུགས་ལྟར་བྱས་ན།
 འདྲ་མཉམ་གྱི་ཚིངས་ཡིག་ན་མས་ལ་སྐྱང་བཅི་ནན་ཏན་བྱེད་དཔོན་པ་དང་ །
 འདྲ་མཉམ་མེན་པའི་ཚིངས་ཡིག་ཁག་རྒྱལ་ཕྱིའི་ཁྲིམས་དང་ཅ་འགལ་ཡིན་པ་དང་ །
 ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་ཅི་འགྲོ་ཡང་མེད་ཅེས་གསལ་པ་དང་། གྲོས་མཐུན་ཁག་ལ་ཁྲིམས་
 མཐུན་ཅི་འགྲོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མེད་དུ་མི་རུང་པའི་ཆ་རྒྱུན་ནི། རང་དབང་གི་སྒོ་ནས་

མོས་མཐུན་ཡོད་དཔེས་པ་དེ་ཡིན། རྟོགས་ལྷན་ཞན་པའི་ཤོག་ཁག་གཅིག་
 ཐོག་དབྱང་རྟོགས་ཀྱིས་བཅོན་འགེལ་བྱས་པའི་ “ལྟོས་མཐུན་” ལ་ཁྲིམས་མཐུན་
 གྱི་ཚེ་འགྲོ་ཡོང་ཐབས་མེད། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་ལྷན་པ་རྩ་འགེལ་གྱིས་རྒྱལ་
 ཁབ་གང་ཞིག་ཐོག་རྟོགས་ལྷན་མེད་པའི་དབྱང་དམག་གིས་བཅོན་བཟུང་བྱེད་
 བཞིན་པ་ལས། བཅོན་འཛུལ་དང་དབྱང་ལྷན་པ་མེད་སྤྱོད་བྱེད་པ་ལས།
 བྱེད་རྒྱའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ལུགས་ལ་ཐོག་པའི་ཁྲིམས་ལྷན་པ་བཅོན་ནས་ལྟོས་
 མཐུན་ཞིག་དངོས་སུ་བཅོན་འགེལ་བྱས་པ་ཡིན་ན་མཐར་ཐུག་ཁྲིམས་ཐོག་གི་རྒྱས་
 པ་གང་ཡང་མེད། རྒྱ་མིའི་དབྱང་དམག་གིས་ཤོད་པ་བཅོན་འཛུལ་བྱས་པ་
 དེ་རྒྱུན་ལྟར་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཆེད་སྒོ་གྱི་ཁྲིམས་ལྷན་གཉིས་ཀའི་ཆ་ནས་
 ཁྲིམས་འགེལ་གྱི་བྱ་སྤྱོད་ཅིག་ཡིན། ཕྱི་མ་ ༡༩༥༡ ལོར་ཤོད་པ་བཅོན་
 བེད་ཀྱི་རྒྱ་ནས་ལྟོས་མཐུན་དོན་ཚན་བརྒྱ་བདུན་མི་འཛོག་ཀ་མེད་བུང་པ་གདོན་མི་
 ཟ་བ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ཐོག་མ་ནས་ལྟོས་མཐུན་དེར་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་རྒྱས་པ་
 གང་ཡང་མེད་ ཅེས་གསལ་པ་བཅས་ རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་ལྷན་དང་བསྐྱར་ན་ཡང་
 ལྟོས་མཐུན་དེ་ལ་རྩ་འཛོན་གང་ཡང་མེད་པར་གྱུར་བཞིན་པ་ཡིན།

༡) ལྟོས་མཐུན་དོན་ཚན་བརྒྱ་བདུན་མེད་པར་མིང་རྟགས་
 བཀོད་ནས་ཤོད་གཞུང་དམངས་ལ་ཁེ་ཕན་གང་བྱུང་ཡོད་དམ། ཤོད་ཀྱི་རྫོང་
 ‘བརྒྱ་ཐོན་ཁྲུག་གྱི་ཚོད་ལས་བཟུལ་པའི་ རྒྱ་མི་ཞི་བླ་གི་མི་ལྔ་ཤིན་ཏུ་འཕོར་ཆེས་
 ལག་ཏུ་རྩལ་ལོར་རྫོང་པ་ཞིག་དང་། ཤོད་ཤོག་རྫོང་པ་ཞིག་ཁྱེད་ནས་ཡོང་ཆེ་

བཟའ་འཐུང་ཡོད་ཕྱིན་ཉིན་བཞིན་མི་རྟོག་པར་ཉམ་པ་ཐེ་ཆེ་དང་། རེ་འདུན་
 རེ་ཆེར་མང་ནས་སྒྲིབ་ཏེ་ཆའི་རིན་ཐང་ལྟ་ནས་ལྟ་འཕར་ཏེ་མི་དམངས་
 གི་འཆོར་བར་ཐུར་ལོ་རྒྱུ་ནང་མ་གཤམ་པའི་དཀའ་ངལ་ཚབས་ཆེ་བཟོས་རྒྱབས་
 མི་དམངས་ཏུ་བྱུག་ནས་རང་མོས་འཐུས་མི་སྤྱི་ལ་འཛུགས་ཀྱིས་བོད་གཞུང་དང་།
 བོད་རྟོག་རྒྱ་དམར་དོ་ཚབ་ལོ་མོར་རྒྱ་དམག་མང་པོ་བོད་ཏུ་རྟོག་རྒྱ་མི་དམངས་ཀྱི་
 འཆོ་བའི་ཁྲུང་པོར་ཐུར་ནས་དཀའ་ངལ་རེ་ཆེར་འགྲོ་འདུག་པས་རྒྱ་དམག་ནམས་
 བོད་ནས་ཕྱིར་ལོག་ཡོང་བའི་བདེ་སྤྱི་ལ་སྟན་ཏུ་ལུས་བར་ཉན་འཛོག་བྱ་རྒྱ་ལྟར་
 བཞག དེ་ནི་ཕྱི་རྒྱལ་བཙན་དབང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཀྱིལ་གྱིང་ཡོན་ཚུལ་དང་།
 ད་ནས་གྲུང་ཁུན་ཏང་ལ་མི་འདོད་པའི་རྒྱ་དམར་ཆ་བཤད་མི་ཆོག་པའི་ཅ་ཆོག་སྒྱུར་
 དགོས་ཞེས་བོད་གཞུང་ལ་རྒྱ་དམར་རང་གི་འདོད་པ་ལྟར་བྲིས་པའི་ཅ་ཆོག་དབང་
 མེད་སྒྱུར་ཏུ་བརྟག་པ། ལྷག་པར་རྒྱ་དམར་བོད་ཏུ་འཕྱོར་ནས་ལོ་གཅིག་མ་
 འཁོར་གོང་ལ་གོང་ས་ལ་རྒྱབས་མགོན་ཏུ་ལའི་ལྷ་མ་མཆོག་གི་སྐུ་དབང་ཁོ་ན་དང་
 འབྲེལ་བའི་ཕྱིན་ཆོབ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་དབྱ་གནས་མཛད་འགན་དེ་དག་བོད་རྟོག་རྒྱ་
 དཔོན་ཀྱང་ཅིང་སྤྱ་ཟེར་བཞི་པ་ཕྱོགས་གཅིག་རྒྱང་པས་རང་ཤེད་དབྱང་དོམ་གྱིས་
 ཕྱིན་ཆོབ་རྣམ་གཉིས་འཕྲལ་ཏུ་གནས་དབྱང་གཏོང་དགོས་པའི་ཁྱ་ནས་མཛད་
 དཀའ་བཟོས་པ་མ་ཟད། རྒྱ་དཔོན་གས་ཀྱི་ནག་ཁུལ་སྤེལ་ཕྱོགས་སྤྱིན་ཆོབ་
 གཉིས་ནས་ཕྱོགས་མཐུན་ལ་དོ་རྟོག་གཏོར་བཞིག་བཏང་བ་དང་། མངོན་སྲུང་
 འཛོམས་མེད་ཀྱིས་ཁྲིམས་འགལ་གྱི་མི་དམངས་ཆོགས་འདུ་ཟེར་བ་གཙོ་རྒྱུང་བྱས་

བ་ཞེས་བཤད་པ་རྫོས་ཅི། བ་ན་རྒྱ་ལའི་བླ་མའི་བཀའ་ལ་བརྩེ་མེད་བྱས་པ་
 ཞེས་དཀར་ནག་གོ་ཤོག་གི་རྩུབ་གཏམ་བཤད་ནས་ལོ་ཤོང་ས་མཚོག་དང་བོད་
 གཞུང་དམར་ཆང་མ་ཐུག་མེད་བཞིན་དུ་བྱིད་ཆབ་རྒྱལ་གཉིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༢
 ལོའི་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༩ ཉིན་ཕྱག་ལས་ཕྱིར་བཞུགས་གནང་དགོས་བཟོས་པ་མ་ཟད།
 དེའི་རྒྱུ་རྐྱེན་མའི་འདོད་ཚུལ་འཁོད་པའི་སྐྱུ་དམ་ཙ་ཚོག་གྲང་འགྲེམས་དུ་བཅུག་
 པ་བཅས་ཁོ་པ་ཚོས་ང་ཚོར་བཅན་འགྲེལ་བྱས་པའི་གྲོས་མཐུན་དོན་ཚན་བཅུ་
 བདུན་ཟེར་བ་དེ་དོན་ལ་མི་གནས་པའི་གཏོར་བཤིག་གི་འགོ་ཁོ་པ་ཚོས་གཙུགས་
 པ་ཤིང་། དེ་མཚུངས་ཁོ་པ་ཚོས་རྒྱ་ཆེའི་མི་དམངས་ཀྱི་ཡར་རྒྱས་ལ་བརྟུན་པའི་
 དོན་རྐྱེད་བཅན་འཕུལ་མཐུན་གྱི་དམག་མཁོའི་འཁོར་ལོ་བཟོ་བསྐྱུན་གྱིས་མང་ཚོ་གྲུ་
 གྱི་ས་ཞིང་ཁྱོད་ཆེ་རིན་སྐྱོན་གང་ཡང་མེད་པར་བྱངས་པ་དང་། ལུལ་མི་ཁྲུལ་
 འགྲེལ་བཅན་འདེད་ཉིན་མཚན་རྩོད་མེད་དཀའ་སྤྱོད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ངན་ལས་
 བསྐྱུལ་ཏེ་རི་ཉིལ་ས་གས་དང་། མེ་ཁྲུས་འབར་འཕྱོར། དྲག་ཏུ་རྒྱུག་པའི་
 རྒྱ་བོ་བཅས་པའི་ནང་མི་སྒྲིག་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཤིར་བ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོའི་
 ལོ་མཇུག་ནས་བཟུང་འབྲི་རྒྱ་ཤར་རྒྱུད་ཁྲུ་དང་། ལ་མདོ་ལུལ་དུ་བཅན་ཤིང་
 བཅོས་སྒྱུར་བཏང་སྟེ་ས་ཁང་རྩ་ཁོར་སྒྲིག་འཕྲོག་བཅོམ། ལི་ཐང་དགོན་ཆེན་
 དང་། འབར་ཚས་ལྗེ་དགོན། ཆ་ཕྱིང་བསམ་འཕེལ་གླིང་། དྲག་འགོ་
 དགོན་པ། བཀྲ་ཤིས་འབྲིལ་སྒྲིགས་ལ་གནམ་ས་གཉིས་ནས་མེ་སྐྱོག་དང་།
 མེ་མདའ་ཐག་ཐག་བརྒྱབ་སྟེ་རྩེ་དང་བརྩེ་བ་བཅས་པ་རྩ་མེད་བཟོས་དང་

བཟོ་ལྟ་ཐོག་ཡང་དག་པ་ཉོན་པ་སངས་རྒྱལ་དང་དེས་བརྟན་པའི་ཚས་ལ་དམའ་
 འབབས་སྐྱར་འདེབས་ཤུགས་ཆེ་བྱེད་པ། ཆབ་སྲིད་ཐད་པོད་རང་སྦྱོང་སྤྲོས་
 ག་སྒྲིག་ལྟར་ཁང་ཟེར་བའི་སྒྲིག་འཛུགས་ལ་བརྟེན་ནས་པོད་ཁ་བྱལ་ཤུགས་ཆེ་བྱེད་
 བ་དང་། དེའི་ནང་ལ་ཤོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་རྒྱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་ལ་གྲུ་རིན་
 ལུ་ཡོན་ཞེས་པའི་མཆོན་གནས་ཆེན་པོ་ཞིག་སྤེལ་ཡོད་ཀྱང་། ཐ་ན་ཆོས་འདུར་
 གནང་རྒྱའི་གསུང་བཤད་ གྱི་ཟིན་བྲིས་ཚུན་རྒྱ་བྱོགས་ནས་བཟོས་པ་སྐྱོ་ལས་དོན་
 ཚང་མ་རྒྱ་དཔོན་ ཆོས་ཐག་གཅོད་བྱས་ ཉེ་ལོ་ང་ས་མཆོག་ལ་ རྒྱ་དབང་གང་ཡང་
 མེད་པ། རྒྱ་དམར་གྱིས་པོད་དམག་ལ་བརྟན་བརྩོ་འཁྲུག་ཅོད་ཡང་ཡང་བྱས་
 ཉེ་ལྷ་རྩེས་ལྟ་བུ་དམག་བཅོ་ལྷ་སྒྲོར་བསད་པ། དེ་བཞིན་རྒྱ་ལའི་བླ་མའི་ཆོས་
 གཤམ་ཅིག་ལྟ་ས་དཀྱིལ་ རྒྱའི་ཟམ་ཆེན་པོ་ག་རྒྱ་འཕེན་ འཁོར་ལོ་བྱང་ནས་འགྲོ་
 རྒྱབས་རྒྱ་དམག་གིས་དོན་མེད་བརྟན་འདོགས་མེ་མདྲེ་བརྒྱབ་ནས་བསད་པ།
 རྒྱ་གར་ཏུ་ཡེབས་བཞུགས་ཡོད་པའི་ཕྱི་ཚབ་བདེ་མཁའ་བ་དང་། རྒྱའི་གཅེན་
 པོ་རྒྱ་ཡོད་དོན་གྱིས། མཁའ་རྒྱུང་མོ་བཟང་རྒྱལ་མཆོན། ཆིས་དཔོན་ལྷ་གྲུ་
 བ་དབང་བྱུག་བདེ་ལུ་སྐུ་མཁའ་མི་དབྱེ་གཞུང་ཞབས་ལས་འགན་གནས་དབྱུང་པོ་ག་
 པོད་མའི་ཁྲིའི་སྤངས་ནས་ བྱིར་འབྱུང་བྱས་པ་ཡིན་ཟེར་བའི་ ཆ་ཆོག་པོད་ གཞུང་ལ་
 དབང་མེད་སྐྱར་འཕེལ་བྱེད་ཏུ་བརྟག་པ། པོད་ཀྱང་ཕྱོགས་ཁུལ་གྱི་པོད་མི་སྤྱན་
 ཟུང་སྤེལ་ལ་ཉེན་གསལ་ཏུ་ཡོང་མི་རེ་མང་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཏུས་སྟ། ཉེན་གཅིག་
 དཔོན་ཐན་གོན་སན་ནས་ལྟ་སའི་བྱུང་མེད་ཆོགས་འདུ་ཞིག་གི་པོ་ག་རྒྱུགས་པའི་

གཏམ་བཤད་བྱས་དོན། དེར་སྐབས་ལྟ་སར་སྤྱང་བྱ་མང་པོ་འཁོར་བ་ནི་ཁྱེས་
 འདྲིར་ཤུའི་མ་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་ལན་པ་ཡིན། ཤུའི་མ་ཅན་དེ་མེད་པ་མ་
 བཟོས་ན་སྤྱང་བྱ་འཁོར་མཚམས་ཚོད་མི་ཐུབ་ ཅེས་མངོན་སྟོང་འཛིན་མེད་ཀྱིས་བཤད་
 ཡོད། ཤུའི་མ་ཅན་ནི་ལ་ཤོང་ས་ལྷུབས་མཐོན་རྒྱ་ལའི་བླ་མ་མཚོག་དང་།
 སྤྱང་བྱ་ནི་བོད་ཤར་ཕྱོགས་ཁྱེས་ཀྱི་ཐུན་ཆུ་རྒྱུ་མས་ལ་ཟེར་བྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་
 བཞིན་བོད་མི་དང་བླངས་འཛབ་དམག་ཚོས་སྟོ་ཁ་ཁྱེས་ནས་རྒྱ་རྒྱལ་འབབ་འཛིང་
 རྒྱུད་སྐབས་ཉིན་ཞིག་རང་སྤྱོད་སྤོངས་ཀྱི་སྒྲིག་སྟེན་ཁང་གི་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་ཐན་
 ཀོན་སན་ནས་བོད་ཀྱི་བཀའ་སློན་བླ་ཁང་དང་། རྩེ་ཤར་སོགས་གཞུང་ཞུས་
 ཁག་གཅིག་མིང་སྟོན་ཀྱིས་ཁམས་པ་ ཡོག་རྒྱུད་པ་དང་འབྲེལ་བ་མཚམས་མ་བཅད་
 ན་འཛོན་བཟུང་བྲིམས་གཙོད་བྱ་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་དཔལ་རྒྱུ་ཆེན་པོས་བཤད་པ།
 བོད་ས་ཡལ་ལོ་ལ་ཤོང་ས་ལྷུབས་མཐོན་རྒྱ་ལའི་བླ་མ་མཚོག་ལྟ་ཐན་སྟོར་མཚན་
 བཞེས་ཀྱི་དམ་བཅའི་མཛད་སྟོན་གནང་རྒྱས་ཏེ་འབྲིས་རྒྱ་མའི་རྒྱུད་གནས་བསམ་པོ་
 རྟིང་པ་དང་། ཀཤོད་རྟིང་པ། རྒྱུད་རྟིང་པ་སོགས་ཀྱི་ཁང་པའི་སྐུའ་ཁྲུང་
 དང་ཐོག་ཁར་བྱེད་པ་དེ་རྩིག་པའི་འཛིང་རག་གི་གཞེབ་ནས་འཕྱུལ་མད་འཕྱི་ཡང་སྟེ་
 ཚོགས་ཀྱི་ཁ་ནས་རྒྱ་ཡེར་གསུང་ཚོས་རྩ་བར་གཏད་ནས་ཚང་མ་འཛོགས་ཡམ་
 ཞེར་རྒྱུད་དཔོན་པ་བཟོས་ཤིང་། དེས་ཕྱིན་པས་ལོ་རྒྱུར་འཆར་ཅན་གྱི་གལ་ཆའི་
 ཚོས་ཀྱི་མཛད་སྟོན་བོད་ཚོས་ ༡༥ ཉིན་གྱི་རྒྱ་རྩོད་གསུང་ཚོས་རྩ་བར་སྐྱེས་རབས་
 གསུང་ཚོས་གནང་རྒྱུ་དེ་ཡང་ཉེན་འགན་མ་བཟོད་པར་སྟོ་བྱར་བྱིར་བཤོལ་གནང་

དགོས་བཅོས་པ། དེ་རྗེས་བོད་ཟླ ༡ ཚེས ༡ (༡༩༥༩/༣/༡༠) ཉིན་སྡེ་
 བུར་བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་ལ་གཞིགས་མཐུན་གདན་ཉུང་ཕུལ་ཐོག་ དེ་ཉིན་ནམ་
 གུན་དང་མི་འདྲ་བར་སྒྱུ་སྒྲུང་ཡང་འབྲིད་མི་ཚོགས་བཟོད་པ་སོགས་ཀྱིས་ལོ་ཤས་ནང་
 མདོ་རྟོད་ཟེད་ས་ཁུལ་ ཉུ་མར་ཟུང་བོན་མི་ དྲག་སྡོམ་བུར་ མགོ་སྒྲོལ་ བཟུང་བྲིད་དོ་
 དམ་བུས་པའི་གནས་ཚུལ་ཡོད་པ་གསུངས་ལྟར། བོད་མིའི་སྤྱི་མཐུན་ལྷན་ཁག་
 ཏུ་ལའི་ ཟླ་མ་རྒྱ་མའི་ ལག་ལོག་ཏུ་བཟུང་སྒྲུབ་ ཉིན་འགན་མི་ བཟོད་པའི་ གནས་
 ཚུལ་ལོག་མི་དམངས་ལེར་སྒྱུ་བྲི་ཕྱག་འོར་བ་སྤྱིར་ཁང་བཅར་ནས་ ལོག་པ་ས་མཚོག་
 ལ་ཕེབས་བཀག་གསལ་འདོབས་ཉུས་པ་དང་། དེ་ཉིན་བོད་རང་བཙན་གླེང་
 ལངས་ཀྱི་འབོད་ཚིག་ བསྐྱགས་པར་ རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་ རྒྱ་ཉམ་གཏུག་ རྒྱ་ཆེན་པོས་
 ཉམ་རྒྱུང་བོད་ མི་རྒྱལ་ དྲག་པོས་ ཉུས་གཅིག་ ལ་གཏོར་བཙོམ་ བྱེད་སྒྲུབ་འཆར་
 གཞི་ལག་ལེན་བཟུང་ཏེ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོའི་ཟླ ༣ པར་བོད་རྒྱ་བུ་ཏུ་དེང་
 ཉུས་ཀྱི་མཚན་ཆ་ དང་དམག་ དཔུང་གིས་ དྲག་གཞོན་ བུས་ནས་ བོད་མི་ བྲི་ཕྱག་
 འགར་ཞིག་རྒྱུན་ལི་ཏུ་བཏང་བ་བཅས་མདོར་ན་རྒྱ་ དམག་འབྱམས་ཕྱག་བོད་ཏུ་སྡེ་
 པ་ནས་བཟུང་ད་ལྟའི་བར་ཁོ་བོའི་ བྱེད་རྒྱུན་འདྲ་མིན་ རྒྱ་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་
 བོད་མིའི་ཚ་སྤྱོད་ཤིར་བ་འབྱམས་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་བཟུང་ཡོད།

ལོག་པ་ས་ལྷན་ཁག་ཏུ་ལའི་ ཟླ་མ་མཚོག་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་
 བཞུགས་ ཐབས་བྲལ་ཏེ་ བཀའ་ཤིག་གིས་ དབྱས་པའི་ ཆིབས་ཞབས་ ཞི་དྲག་ རྟོན་
 འཁོར་བཅས་རྒྱ་གར་ཏུ་འཁབས་སེར་འཁོར་མ་ཐག་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོའི་ཟླ ༩

ཆོས་ ༡༩ ཉིན་རྒྱ་མཚན་ཤར་ས་སམ་ཉིའི་རི་ཕུར་ས་གནས་སུ་ཡམོང་ས་མཆོག་
ནས་གསར་འཛོད་ཐོག་གོས་ མཐུན་དོན་ཚན་བརྒྱ་བདུན་ ཟེར་བ་དབང་མེད་ངང་
འཛོག་དགོས་བྱུང་ཞེས་ཡོངས་བསྐྱེད་གནང་ཡོད་པ་དང་། དེ་རྗེས་ཕྱི་ཟླ་ ༦

ཆོས་ ༢༠ ཉིན་མ་སུ་རེར་གསར་འཛོད་ལྷན་ཚོགས་ཐོག་ཡམོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་
ཏུ་ལའི་ལྷ་མ་མཆོག་ནས་ཡོངས་བསྐྱེད་གནང་དྲིན། ཐོག་མར་བོད་ཀྱི་ས་

ཐོག་ཡ་རྒྱ་དམག་བཏང་བ་དེ་ཉ་ཅང་གི་བཅོན་ཤེད་ཚོད་མེད་ཅིག་ཡིན་ལ།

དེའི་རྗེས་སུ་བཞག་པའི་ཐོས་མཐུན་དེ་ཡང་བོད་མི་དམངས་ལ་དབྱུང་ཞིགས་ཀྱིས་
མི་འཛོག་ཀྱི་མེད་བྱུང་བ་ལས། བོད་མི་དམངས་ལྗོ་མོས་འདོད་བབས་ཀྱིས་

བཞག་པ་གཏན་ནས་མེན་ལུགས་དང་། བཅོན་དབང་གིས་འཛོག་བརྒྱུག་

པའི་ཐོས་ མཐུན་ ཟེར་ བ་དེ་ཡང་ རྒྱ་དམར་ རང་ཉིད་ནས་ འགལ་འདས་ རིམ་པ་

བཏང་ཟིན་ལུགས་བཀའ་གསལ་པོ་གནང་ཡོད་པ་ སྒྲུ་ལ་བརྟེན་ད་ཆ་ཐོས་མཐུན་

དོན་ཚན་བརྒྱ་བདུན་ ཟེར་བ་དེ་དག་ཁྲིམས་དོན་ གཉིས་ཀ་འེ་ཐོག་ནས་ ལུས་མེད་

ཤིར་ལྟར་གྱུར་ཟིན་ལྟབས་ངོས་འཛོན་བྱ་ལུགས་གང་ཡང་མེད་པར་གྱུར་པ་རེད།

ལྷག་པར་དུ་རྟོན་དགོས་པ་ཞིག་ལ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོ་ནས་

བཟུང་བོད་རྒྱ་ཆའི་མི་དམངས་ལ་ ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ རང་དབང་པར་ བཞག་མ་མཐའི་

འགྲོ་བ་མའི་ ཐོབ་ཐང་ ཅི་མ་ཡང་མེད་པར་བོད་མི་ ལྷན་སྐྱེད་ཆ་ ཤོད་ཤེས་པའི་

རྒྱ་མའི་ཐོན་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ཅིག་ལ་གྱུར་བ་དང་། དཔལ་འབྱོར་ཐད་ལོ་ངོ་

ཉིས་རྟོང་ལྷག་ཅི་མ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་སྲིད་དབང་རིམ་བྱུང་གིས་གསོག་

ཡིན་ན་དེའི་བདེན་ཐུབ་ར་སྟོན་ཀྱང་བར་སྐབས་ཐུ་དམར་གཞུང་གི་དབུ་བཙུག་
ཡུག་བསྐྱར་ཟེར་བའི་ཤིན་ཐུས་གཏན་འབེབས་གསར་པ་དེས་བྱེད་པས་ཡིན།

༤) ཕྱི་མོ་ ༡༩༥༡ ལོ་འདྲ་མཉམ་མེན་པའི་ཐོས་མཐུན་དོན་
ཚན་བརྒྱ་བདུན་ཟེར་བར་མིང་རྟག་བཀོད་ནས་འདི་ལོ་བར་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལོང་ཡོད་
ཀྱང་། ལོ་རབས་དུག་ཅུ་པ་དང་བདུན་ཅུ་པའི་ལོ་བརྒྱ་ཚན་གོ་སྐོར་དུས་དྲན་
ཟེར་བ་བྱས་མེད། ཕྱི་མོ་ ༡༩༥༡ ལོར་གཞི་ནས་བསམ་བཏང་དུན་སྟེས་
ཀྱིས་ལོ་ཐུམ་ཅུ་འཁོར་པའི་དུས་དྲན་ཟེར་བ་བྱས་པ་དང་། ལྷག་པར་འདི་
ལོ་ཐུར་དང་མི་འདྲ་བའི་དུས་དྲན་རྒྱས་གསལ་ཆེན་པོ་ ཞེས་བྱེད་པ་ དེའི་དམིགས་
ལུས་གང་ཡིན་ནམ། དེ་ནི་རྩ་ཅང་གསལ་པོ་རེད། བོད་རྒྱ་ནག་གི་ཁ་
འབྲལ་དུ་མི་རུང་བའི་ཆ་ཤས་ཟེར་བ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེར་སྐབས་བོད་
ནང་ཞི་བདེ་བརྟན་མིང་ཡོད་པ། བོད་མི་དམངས་ཐོས་མཐུན་ལ་བརྩི་བཀྱར་
དང་དགའ་ཞེན་ཡོད་ལུགས་བཙས་མཆོན་པར་བྱས་ནས་ཁོ་པ་ཆོའི་བྲིམས་འགལ་
བཙན་འཛུལ་གྱི་ནམ་མཁར་མི་ཤོང་བའི་ནག་ཉེས་རིམ་པ་རྣམས་བྲིམས་མཐུན་
ཅན་དུ་འགྱུར་ཐབས་བྱེད་པ་དེ་རེད། འོན་ཀྱང་དོན་དངོས་ལ་ཞིབ་འཇུག་
བྱས་ན་དེ་ནི་རྒྱལ་ཁབ་ཐོབ་མཁན་གྱི་མདུན་སྟོན་བྱས་པ་ཞིག་མ་ཡིན་པར།
ཡམ་ཉེས་བྱུང་མཁན་གྱི་ཕྱིར་ཤིག་བརྒྱབ་པ་ཞིག་རེད། དང་པོ། རྩོན་ཆད་
ཁོ་པ་ཆོས་རྒྱལ་པོ་ཤོང་བཙན་གླུ་ལྷན་ བོད་རྒྱ་གཉེན་བརྟེན་གྱི་འབྲེལ་བ་
བྱུང་བ་ནས་བཟུང་བོད་རྒྱ་ཁོངས་ཡིན་ཞེས་རྒྱུ་བཤད་བྱེད་ཐུང་བ་དང་།

གཉིས་པ། དེ་དག་ཁྱེད་མ་འཁྱོལ་བའི་སྐབས་ཡིན་ཀྱུ་རབས་ཞེས་སྐབས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ རྒྱ་ནག་ཏུ་རྒྱས་ནས་ སྐབས་ཤིང་མཆོད་ཡིན་ འབྲེལ་བའི་རང་བཞིན་
 དེར་འཁྱོལ་བཤད་སྒྲོ་བཏགས་གཡོ་ཐབས་རྣམས་ཀྱིས་ཤིང་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་ཤས་སྐྱ་
 གཏོགས་ཚུལ་བཤད་པ། ཡང་ལྷ་ལྷ་དབང་སྐྱེ་ཕྱིར་ཁྱེད་ཀྱི་ནས་བཟུང་མན་ཏུ་
 དང་མཆོད་ཡིན་གྱི་འབྲེལ་ལམ་བྱུང་བ་དེར་ཡང་གོང་མཉམ་འཁྱོལ་བཤད་གྱིས་ཤིང་
 རྒྱ་ཁོངས་ཡིན་ཚུལ་བཤད་པ། གསུམ་པ། དེ་ཡང་ཁྱེད་མ་འཁྱོལ་བའི་
 སྐབས་བྱ་ཐབས་ཟད་ནས་ད་ཆ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ ལོ་ཤིང་རྒྱའི་དབར་ཕྱིས་མཐུན་
 དོན་ཆོན་བཅུ་བརྒྱུ་ཟེར་བར་མིང་ཉམས་བཀོད་པ་ནས་བཟུང་ཤིང་དེ་ཕྱི་མེད་
 མེས་རྒྱལ་བྱིས་ཆོང་ཆེན་པོའི་པར་དུ་ལོག་ཆེ་ མེས་རྒྱལ་གོང་བླ་གཅིག་གྱུར་བྱུང་བ་
 ཟེར་བའི་འབྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་ནས་ཤིང་རྒྱ་ནག་གི་ཁོངས་གཏོགས་ཆ་ཤས་ ཡིན་པའི་
 ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱི་རྒྱའི་ཉོང་བསམ་གྱིས་གསུམ་པ་ཉམས་པ་ཕྱིས་པ་གིན་ཏུ་གསལ་
 ཤོ་ཤོ། དེས་ན་ཐེངས་འདིའི་དུས་བྱམ་ཕྱི་རྒྱའི་ཕྱིར་བཏང་སྐལ་ལྷོ་ལྱི་
 དུས་བྱམ་དག་ལ་ཉོན་ཕྱིར་ཕྱོ་ཞིག་མ་ཡིན་པར། ཤིང་རྒྱ་གཉིས་དབར་ཁྱིད་གི་
 ར་གསོན་གྱི་ཆབ་ཕྱིད་གསུམ་པ་ཕྱིར་ ཆོན་པོ་ཞིག་ཡིན་ པས་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་
 ཁབ་གི་ཕྱིད་གཞུང་དང་། ཕྱིས་ཆོགས། རྒྱ་ཆེའི་མི་དམངས་བཅས་ལ་
 རེ་འཛད་ཉུ་རྒྱུར། དེར་ཤིང་གི་གནད་དོན་ཆ་བླ་གི་དུས་སྐབས་འདིར་ཁྱིད་
 རྒྱལ་པས་ ཤིང་རྒྱའི་དབར་ བདེན་རྒྱལ་དཔེ་ འཕྱིར་གྱི་དཔར་པོ་ གནད་ནས་ཁྱེད་
 བས་ཕྱགས་ཆེའི་ཤིང་དོན་ བདེན་པའི་རྒྱལ་ཕྱོར་དང་། རྒྱ་དམར་གཞུང་

ཕྱོགས་ལ་ཆབ་བྱིད་དང་། དཔལ་འབྱོར། བྱི་འབྲེལ་བཅས་ཀྱི་བྱ་ཐབས་
ནན་པོ་ཞིག་བསྟར་ རྒྱ་དེ་ནི་འཛམ་གླིང་གི་མི་མེད་སྤེལ་བའི་ ལམ་ལུགས་ གང་
མཚུགས་མཆོག་ བསྐྱེད་རྒྱུ་ནི་འཛམ་གླིང་གསར་རྒྱུ་ནི་ འཐབ་ལྷན་གསལ་ཆེ་ ཞིག་ཡིན་
ཞེས་པེ་འཕོད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན།

(༢) རྒྱ་དམར་གཞུང་ཕྱོགས་ནས་ཨ་རི་དང་། ཡ་རན་སི།
ཉི་ཧོར་སོགས་ཕྱི་རྒྱལ་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ཀྱི་ཁོ་ཕོ་མོ་འཕྲུང་ཆབ་ཁང་དང་།
ཡ་རན་འབྲེལ་ཡོད་ཆོས་ལ་འགའ་ཞིག་བརྒྱུད་པོད་སྒྲིལ་བྱི་རིག་དངོས་དང་།
ཡ་རན་སི། ལག་རྒྱལ་དངོས་པོ་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་ལྟན་དང་། སྒྲིག་བརྒྱན་
འདྲེ་ཆོས་ལ། དྲིལ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་འཕོར་ཆེན་རིན་མེད་དུ་འབྲེལ་ལྟན་
བྱེད་པ་སོགས་མདོར་ན་ཨ་རི་མོ་སྒྲིལ་མོ་གཏོར་ཡོད་ཆེན་པོས་ཕྱི་ཕྱོགས་དྲིལ་བསྐྱེད་
ལ་ཤུགས་སྒྲིལ་བརྒྱལ་ནས་རྒྱལ་བྱི་ལྟེང་ཕྱོགས་ལ་མགོ་སྒྲིལ་དང་། པོད་སྒྲིལ་
མཐུད་ཀྱི་མེད་གཏོར་བྱུང་རྒྱུ་ནི་འབད་བརྒྱུན་ཤུགས་ཆེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་པོད་ །
ཡིན་ནའང་དེ་ལྟེང་ཞེས་པེ་ལོང་གིས་ཕྱི་རྒྱལ་པ་ཆོ་ང་ཆོ་གྱུང་གི་མི་ལས་སྤྱང་གི་
པོད་ཅེས་བརྒྱ་མོ་ལ་བརྒྱལ་བྱིང་བ་ལྟར། ཕྱི་རྒྱལ་པ་ཆོ་ང་ཆོ་སོའི་ཆབ་བྱིད་ཀྱི་
ལྷ་རྒྱལ་ལྟར་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཟད། གནས་རྒྱལ་ལ་བརྒྱ་ལམས་པ་དང་།
ཤེས་རྟོགས་གཏོར་ཟབ་པ། ཆོན་རིག་གི་དབྱེ་ཞིབ་བྱེད་མཁས་པ་བཅས་ཡོད་
པས། ཁོང་ཆོས་ཀྱི་ལ་ཡིན་གྱིང་འདི་ནས་དེ་རྟོགས་པ་དང་། ཕྱི་ནས་
ནང་རྟོགས་པ་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་ ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན་ རྒྱ་ ཕྱོགས་ནས་པོད་ཀྱི་སྒྲིལ་དྲིལ་

བསྐྱུགས་ཅི་ཙམ་ བྱས་པ་དེ་ ཙམ་གྱིས་ཁོང་ མཛུགས་པའི་ རྟེན་གྱིས་པ་ལྟ་
 སྟེན་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ཡིད་པ་ཤེད། དེ་ནི་བྱེད་པ་པོའི་ཀྱན་སྦྱར་རན་པ་ཡིན་
 ཀྱང་། བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་ལྟོས་ནས་ར་ཆོར་པ་ཡིད་ཀྱི་རྩལ་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཤོན་
 བྱི་ཡིད་པས་དོན་མིང་དེའི་ཤད་ བས་བཤད་ བ་བྱུང་མར་གྱི་ འགོ་བློན་ཆོ་ར་ཆོའི་
 དྲིལ་བསྐྱུགས་ཀྱི་ལས་རྟེན་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆགས་ཡིད་པ་ཤེད།

༡༠) སྟོན་མཐུན་དོན་ཆོན་བརྒྱ་བརྒྱན་ཟེར་བ་ཤོད་གཞུང་དམངས་
 བས་དེ་ལྟ་ཁས་ལེན་གནང་མེད་ལ། བེངས་འདིའི་རྩལ་བྱ་བྱེད་སྟོན་ཟེར་བ་
 དེ་བས་ཁས་ལེན་མེད། བཞིས་ལུས་མི་དམངས་ཀྱི་མས་ནས་རོ་སྟོན་གྱི་ལངས་
 རྟེན་གས་བརྟན་པོ་བཟུང་ནས་ ཁོ་ར་ཆོར་རྩལ་བྱ་བྱེད་སྟོན་ཟེར་བ་ རྟེན་མཆོམས་
 འོག་དགོས་པའི་ཐ་ཆོག་རྟེན་གས་པ་དང་། རོ་སྟོན་པོ་གཤམ་མར་ལྷུང་གྱི་ཡིད་
 ཅིང་། ཉེ་ཆར་བྱི་ཟླ་ ༩ མོས་ ༡༧ ཉིན་ལྟོད་ལུང་རྒྱུང་ཁ་དགོན་པའི་དགེ་
 འདུན་རག་དབང་བཟོན་པ་དང་། རྟེན་བཟང་བྱུང་མཆོན། རག་
 དབང་བཟོན་འགྲུག། རག་དབང་ལེགས་བཤད། རག་དབང་རྣམ་
 བྱུང་བཅས་དང་། དེ་མིན་རྒྱུ་པོ་གཅིག་པཅས་ནས་སྟོན་ཉིན་ཡིད་པར་མ་
 ལྟོས་པར་ ཤོད་མི་ས་ལ་དུག་གི་ཆོབ་བྱས་ནས་ལྟ་སའི་བར་ རྟོར་ནང་ཞི་སྟོན་རྣམ་
 ལྟོན་བྱས་ནས་རྩལ་བྱ་བྱེད་སྟོན་ཟེར་བ་ཆོས་འོག་དགོས་པ་དང་ཤོད་རང་བཅོན་
 ཡིན་ཞེས་རྟོག་འཤོད་བྱས་འདུག དེ་བཞིན་ཁམས་ཤོ་འོ་ཁྱུ་ཡི་མང་
 ཆོག་ཁས་གཅིག་ནས་ཀྱང་ཤོང་མཚུངས་རོ་སྟོན་བྱས་ཡིད་པ་ཤེད། དེང་

སང་རྒྱལ་ས་ལྟ་སས་གཙོས་ བའི་གལ་ཆེའི་གྲོང་དང་ གྲོང་རྒྱལ་ཁག་ལ་དམག་ཆས་
 མ་གྱོན་ བའི་དམག་མི་དང་གསང་ཏུ་ལྷབ་ལྷ་བྱག་འཕར་རྩོན་བརྒྱབ་པའི་ཁར་ལྟ་
 སར་མཚོན་ན་རྒྱ་ནག་པེ་ཅིང་དང་རྒྱ་ཏང་བཅས་ནས་དྲག་འཐབ་ཁུ་ཚུར་བརྒྱན་
 རྩལ་གྱིང་བརྒྱར་ཐོན་པའི་མི་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ཆེད་གཏོང་བྱས་ཏེ་བོད་མི་དོགས་
 ཡོད་རྒྱུ་འཛོན་བཟུང་བྱས་དང་བྱེད་སྤྱོད་དང་། ཕྱི་ལོ་ལྷ་ལ་རྒྱ་ཕྱོགས་
 བས་དུས་ཆེན་གྱི་མཛེས་བོད་ཁྲ་ཁྲ་ཟེང་ཟེང་དང་། འདུ་ཆོགས་འབྲུབ་རྩོན་
 རྩེད་འབྲན་སོགས་འདུ་མེད་གི་རྣམ་པ་ཞིག་བརྒྱན་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། བར་དོན་
 མི་དམངས་རྣམས་ ཕྱི་རོལ་འབྲུལ་བཞུད་ལ་ཆོད་བཀལ་དང་ལྷ་རྟོག་དམ་བསྐྱལ་ས་
 དམག་དོན་བཀལ་འདོམས་གྱི་དུས་ལྟར་རྒྱག་བཞུལ་ དང་དམ་སྒྲག་མི་བཟད་ བའི་
 དང་གནས་དང་གནས་སྤྱོད་ཡོད་པ་ཤེད། དེར་བརྟེན་ང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་
 བོད་གཞུང་དམངས་ནས་ བཞིས་ལུས་སྤྱོད་ལྷ་ཚོར་ མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྒྱབ་གྱིར་དང་
 ཁོང་ཚོ་འབྲུལ་དུ་རྒྱག་བཞུལ་གྱི་གནས་ལས་ ཐར་བའི་འབད་བཙོན་ ཡོད་སྤྱོད་བྱ་
 བྱིང་ཚོའི་སྤྱོད་མེད་པའི་ཆབ་སྲིད་གྱི་ལས་འགན་ཡིན། དེས་ན་ཆོང་མས་
 མིག་མདུན་ཕྱོགས་སུ་བརྒྱས་ནས་སེམས་ ལུས་གཅིག་གྱིས་དང་ མཐུན་གྱིས་ལ་ལྷགས་
 རྩོན་བརྒྱབ་ནས་ལོ་རྒྱུ་མཐོན་ཏུ་ལའི་སྤྱོད་མ་མཚོག་གི་དབྱེད་ལམ་རྩོན་
 འོག་ང་ཚོའི་བདེན་དོན་འཐབ་ཚོད་བྱིད་དང་། ལྷག་པར་ད་ལམ་རྒྱབས་སུ་
 བབས་པ་དུས་དྲན་གྱི་བྱེད་སྤྱོད་ཟེར་བ་དེར་ཁ་གཏད་གནད་འཁེལ་གཅིག་ཆེད་བོད་
 མི་གནས་ལུས་ ཁག་ནས་ རྒྱལ་གཅིངས་དང་ མི་རིགས་གྱི་ལ་རྒྱ་ མངོན་ ཐུབ་པའི་ར་

དག་ལས་འགྲུལ་སྒྲེལ་དགོས་པ་མ་ཟད། དེ་ཡང་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་ཀྱི་ལོ་ལོ་ལས་
 འགྲུལ་དང་ཟུང་སྒྲེལ་དམ་ཟབ་བྱས་ཏེ་འཆར་གཞི་ཡོད་པ་དང་། དམིགས་
 ཚད་ཡོད་པ། འགོ་བྱེད་ཡོད་པ། བན་འབྲས་སྤྱར་དུ་ཕྱོན་པ།
 དྲིལ་བསྐྱགས་ཀྱི་ བྱགས་རྒྱུན་ཡོད་པ་བཅས་ཀྱི་ ལས་འགྲུལ་རྒྱ་ཆེ་ཞིག་ དྲེལ་དགོས་
 པའི་སྒྲུལ་སྐྱོད་དང་ཕྱི་འབྲེན་གྱི་ཆེ་ཉུང་ཡིན།

གཞིས་ལུས་སྤྱན་སྒྲུ་ཆོ། བྱེད་ཆོ་ནི་ང་ཆོ་འཇམ་དཔེ་ཡིན་ལ།
 ང་ཆོ་ནི་བྱེད་ཆོ་འཇམ་འདེགས་པ་ཡིན། ང་ཆོ་ལག་གདང་དམ་པོར་སྒྲེལ་
 བྱས་མཛུགས་བསྐྱོད་དང་རྒྱལ་ཁ་ལེན་དགོས། བོད་གཞུང་ཕྱི་དྲིལ་སྤྱན་ཁང་ནས་
 བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༩༩༤ ཕྱགས་ལྷག་ཟླ་ ༩ ཆོས་ ༡ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༧
 ཟླ་ ༥ ཆོས་ ༡༥ ལ། །

